

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 9

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Apoštolská horlivosť - mučeníci (z myšlienok pápeža Františka)

Po uvažovaní nad svedectvom svätého Pavla, skutočného „majstra“ apoštolskej horlivosti, sa dnes náš pohľad obracia nie na jednu postavu, ale na zástup mučeníkov, mužov a žien každého veku, jazyka a národa, ktorí položili svoj život za Krista, ktorí vyliali svoju krv, aby vyznali Krista. Po generácii apoštolov boli oni „svedkami“ evanjelia par excellence. Mučeníci: prvým z nich bol diakon sv. Štefan, ukameňovaný za hradbami Jeruzalema.

Slovo „mučeníctvo“ pochádza z gréckeho slova martyria, čo presne znamená svedectvo. Čiže mučeník je svedok, je to ten, kto vydáva svedectvo až po vyliatie krvi (pozri Origenes, In Johannem, II, 210). Slovo mučeník sa

však v Cirkvi čoskoro začalo používať na označenie toho, kto vydal svedectvo až po preliatie krvi. Čiže svedectvo, môže byť aj to každodenné, je mučeníctvom. Avšak toto slovo sa neskôr začalo používať na označenie toho, kto vydal svoj život.

Mučeníkov však netreba vnímať ako „hrdinov“, ktorí konali individuálne, ako kvety klíčiace na púšti, ale ako zrelé a vynikajúce plody Pánovej vinice, ktorou je Cirkev. Osobitne kresťania, ktorí sa vytrvalo zúčastňovali na slávení Eucharistie, boli Duchom Svätým vedení k tomu, aby svoj život postavili na základe tohto tajomstva lásky: teda na skutočnosti, že Pán Ježiš vydal svoj život za nich, a preto aj oni mohli a mali dať svoj život za neho a za svojich bratov a sestry.

Pripomeňme si všetkých mučeníkov, ktorí sprevádzali život Cirkvi. Ako som už mnohokrát povedal, v našich časoch je ich viac ako v prvých storočiach. Dnes je v Cirkvi veľmi veľa mučeníkov, lebo kvôli vyznávaniu viery sú vyhánaní zo spoločnosti či posielaní do väzenia... Je ich veľké množstvo. Mučeníci napodobňujú Ježiša a s jeho milosťou premieňajú násilie tých, ktorí odmietajú ohlasovanie, na veľkú, na najvyššiu príležitosť lásky, ktorá siaha až po odpustenie svojim trýzniteľom.

Aj dnes kresťania znášajú mnohé prenasledovania vo svete, je ich veľmi veľa. Teraz je viac mučeníkov než v počiatkoch. Mučeníci nám tak ukazujú, že každý kresťan je povolaný k svedectvu života, aj vtedy, keď nedôjde až k preliatiu krvi, a to darovaním sa Bohu a bližným, podľa vzoru Ježiša.

Na záver by som chcel pripomenúť kresťanské svedectvo prítomné v každom kúte sveta. Mám na mysli napríklad Jemen, krajinu, ktorá je už mnoho rokov zranená strašnou, zabudnutou vojnou, ktorá spôsobila toľko obetí a stále spôsobuje utrpenie toľkým ľuďom, osobitne deťom. Práve v tejto krajine sa objavili žiarivé svedectvá viery, ako napríklad svedectvo sestier Misionárok

Lásky, ktoré tam vydali svoj život. Aj dnes sú stále prítomné v Jemene, kde poskytujú pomoc chorým starým ľuďom a osobám s postihnutím. Niektoré z nich znášali mučenie, no ďalšie pokračujú - riskujú svoj život, no idú vpred. Tieto sestry prijímajú každého bez ohľadu na náboženstvo, pretože láska a bratstvo nemajú hranice.

V júli 1998 boli sestry Aletta, Zelia a Michaela na ceste domov po svätej omši zabitú fanatikom, za to, že boli kresťanky. V marci 2016, boli zabitú sestry Anselma, Margerita, Reginetta a Judita spolu

s niekoľkými laikmi, ktorí im pomáhali v ich charitatívnej práci. Sú mučeníkmi našich čias. Medzi týmito zavraždenými laikmi boli okrem kresťanov aj

moslimovia, ktorí pracovali so sestrami. Dojíma nás, keď vidíme, ako svedectvo krvi dokáže spojiť ľudí rôznych náboženstiev. Nikdy sa nesmie zabíjať v mene Boha, pretože skrze Neho sme všetci bratia a sestry. Avšak spoločne môžeme darovať svoje životy za iných.

Modlime sa teda, aby sme neúnavne svedčili o evanjeliu aj v časoch súženia. Nech sú všetci svätí mučeníci a mučenicke semienkom pokoja a zmierenia medzi národmi pre ľudskejší a bratskejší svet.

Nanebovstúpenie Pána

(liturgicko-teologický pohľad na sviatok)

Obsah sviatku Nanebovstúpenia Pána, ktorý sa oslavuje vždy 40 dní po Pasche a patrí medzi veľké Pánove sviatky, tvorí udalosť Kristovho vystúpenia do neba a jej význam nielen pre Ježiša Krista, ale aj pre každého veriaceho človeka.

V tento deň si pripomínáme dovŕšenie Kristovho diela našej spásy, slávny vstup nášho Pána v jeho ľudskej prirodzenosti do neba, ako aj Pánov prísľub nášho vlastného oslávenia s ním.

Sviatok Nanebovstúpenia sa slávi v štyridsiaty deň po Pasche, pretože v Písme čítame, že po zmŕtvychvstaní sa Ježiš počas „štyridsiatich dní“ zjavoval svojim učeníkom a rozprával im o „Božom kráľovstve“.

V štyridsiaty deň vzal Kristus učeníkov na vrchol Olivovej hory, pripomenul im, aby neopúšťali Jeruzalem do príchodu Svätého Ducha, ktorého zoslanie prisľúbil, „*zdvihol ruky a požehnal ich. Ako ich žehnal, vzdialil sa od nich a vznášal sa do neba*“ (Lk 24, 50 – 51).

Sv. Ján Zlatoústý raz vo svojej homílii na sviatok Nanebovstúpenia Pána povedal: „*Dnes je ľudský rod úplne*

zmiernený s Bohom. Zmizol dávny a vražedný boj. My, ktorí sme neboli hodní života na zemi – vystúpili sme do neba. Dnes sa stávame dedičmi Božieho kráľovstva, my, čo si nezaslúžime ani pozemskej, vystupujeme do neba a získavame za dedičstvo prestol kráľ a Pána. Ľudská prirodzenosť, pred ktorou cherubín strážil raj, bola pozdvihnutá nad všetkých cherubínov.“

Zmysel a význam sviatku Nanebovstúpenia Pána:

- Ježiš sa vrátil k Otcovi, ktorého miluje;
- Ježiš sa vo svojom ľudskom tele vrátil do slávy a zasadol po pravici Boha Otca;
- Ježiš svojim nanebovstúpením pozdvihol našu ľudskú prirodzenosť k zbožšteniu a zasadol ako Najvyšší Veľkňaz, ktorý pretrpel ľudskú smrť a vstal z mŕtvych;
- Ježišovo nanebovstúpenie nás povzbudzuje k radosti a oslave Boha;
- od okamihu Ježišovho nanebovstúpenia očakávame Jeho druhý a slávny príchod;
- Ježiš nás uistil, že budeme vystrojení mocou Svätého Ducha, aby sme boli dôstojnými svedkami.

Svätá Päťdesiatnica

(liturgicko-teologický pohľad na sviatok)

Svätá Päťdesiatnica patrí k najväčším sviatkom nášho cirkevného roka a je zavŕšením sviatku Paschy. Zostúpenie Svätého Ducha je vrcholom a spečatením celého diela spásy ľudského rodu, ktoré uskutočnil Boží Syn.

„Keď prišiel deň Päťdesiatnice, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden.

Všetkých naplnil Svätý Duch a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť“ (Sk 2, 1-4).

Na deň Svätej Päťdesiatnice teda sám Svätý Duch pomazal apoštolov a urobil z nich ohlasovateľov Kristovho Evanjelia. Zároveň sa rodí a začína pôsobiť Kristova Cirkev. Svätý Duch ju vedie, posväcuje, osvecuje a udržuje na ceste pravdy.

Sviatok Päťdesiatnice bol pre prvotnú Cirkev takou veľkou, radostnou a vážnou udalosťou, že bol tento sviatok postavený na úroveň sviatkov Paschy a Narodenia Ježiša Krista. Z bohoslužby tohto dňa

prešla napr. do denných modlitieb modlitba *Kráľu nebeský*.

Pred svätou liturgiou sa spieva modlitba *Kráľu nebeský*. Na večerni je hneď niekoľko zvláštností. Veľká ekténia má osobitné prosby k sviatku. Na troch miestach večerne sa prednášajú modlitby na kolenách, ktoré sú pravdepodobne

dielom sv. Bazila Veľkého.

Keďže Päťdesiatnica bola pôvodne sviatkom Žatvy, Židia zvykli vyzdobovať svoje príbytky plodmi úrody: kvetmi, zeleným lístím,

girlandami atď., aby svojim oslavám dodali viac pompéznosti a slávnostnosti.

Niekde sa pre Päťdesiatnicu používal aj názov „Zeleni Svjata“ (Zelené sviatky). Toto pomenovanie pochádza zo zvyku pre slávenie tohto sviatku vyzdobovať chrámy a domy zeleným lístím (prednostne lipovými ratolesťami) a trávou. Zelenú farbu lístia je symbolom božského života, ktorý človeku priniesol Svätý Duch.

Aj z tohto dôvodu je liturgická farba na tento sviatok zelená, nielen v deň Päťdesiatnice, ale aj počas posviatočného obdobia.

Liturgický program

Liturgický program po 7. nedeli po Pasche

od 22.05. do 28.05 2023

Pondelok 22.05.	Sv. mučeník Bazilisk	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Alžbeta, Juraj... 18:00 sv. lit. (slov.) * Ivan
Utorok 23.05.	Prep. otec a vyznávač Michal, synadský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Čekanovej, Gogovej 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária, Michal 2. † Anna, Anna, Juraj, Štefan, Vladislav
Streda 24.05.	Prep. otec Simeon z Obdivuhodného vrchu	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Ján 18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Mária, Štefan...
Štvrtok 25.05.	Tretie nájdenie hlavy sv. Jána Krstiteľa	06:30 sv. lit. (csl.) * Ján 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Božena (panychída) 2. † Edita (panychída)
Piatok 26.05.	Sv. apoštol Karpos zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ivan, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal 2. † František, Jozef, Pavol, Martin...
Sobota 27.05.	5. zádušná sobota	07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty) 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty)
Nedeľa 28.05.	Nedeľa svätej Päťdesiatnice mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Lenka, Michaela, Mária 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Ingrid 16:45 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Oliver, Matúš, Anežka

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli Päťdesiatnice

od 29.05. do 04.06. 2023

Pondelok 29.05.	Pondelok Sv. Ducha Najsvätejšej Trojice	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>Mária s rod.</i>
		16:30 sv. lit. (slov.) * <i>za farnosť</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Svetlana, Marián, Ľubomír</i>
Utorok 30.05.	Prepodobný otec Izák	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Štefan, Michal, Mária...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Andrej (panychída)</i> 2. † <i>Helena (panychída)</i>
Streda 31.05.	Svätý apoštol Hermas	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Anna, Jozef, Ladislav...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Juraj, Štefan, Anna...</i>
Štvrtok 01.06.	Svätý mučeník Justín	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Ján, Mária, Ján</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Zita (panychída)</i> 2. † <i>Kvetoslava (panychída)</i>
Piatok 02.06.	Sv. Nikefor Vyznávač, konštantínopolský patriarcha voľnica	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>SSR a NSI</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>SSR a NSI</i>
Sobota 03.06.	Sv. mučeník Lucilián a spol.	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>ružencové spoločenstvo</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Emil</i>
Nedeľa 04.06.	1. nedeľa po Päťdesiatnici - Všetkých svätých hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Adam, Martina</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Gabriela, Ivana, Mariana</i>
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Peter, Jana, Patrícia, Jakub</i>

Slon a slepci

(príbeh pre potešenie duše)

Istý príbeh hovorí o šiestich slepých mužoch, ktorí chceli vedieť, ako vyzerá slon. Priviedli ich teda k slonovi a oni ho začali skúmať. Je jasné, že jediný zmysel, ktorým to mohli urobiť, bol ich hmat.

Prvý muž sa priblížil k slonovi z boku. Keď ho nahmat, mal dojem, že sa dotýka obrovskej hladkej plochy. Z toho usúdil, že slon sa podobá na stenu. Chcel na ňu vyliezť, no keďže sa mu to nedarilo, slona nechal tam a odišiel.

Druhý muž sa k slonovi priblížil tiež z boku, pri hlave. Keď ho ohmat, dotkol sa jeho klov. Boli dlhé, ohnuté, tvrdé, hladké a špicaté. Z toho usúdil, že slon má tvar ostrého oštetu, ktorý všetko prepicháva. A tak so strachom ušiel.

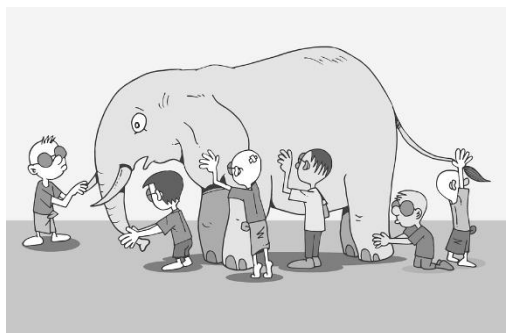
Tretí muž sa k slonovi priblížil spredu. Prvá vec, ktorú zacítil, bol jeho chobot. Keď sa ho dotkol, slon ním začal hýbať a krútiť. Tento muž z toho usúdil, že slon má tvar obrovského hada. Naľakal sa a zmizol tak rýchlo, ako len mohol.

Štvrtý muž bol dosť malej postavy. Keď k slonovi prišiel, na čo narazil, bola jeho noha. Snažil sa ju občiahnuť svojimi rukami, no bola tak veľká, že to nedokázal. Jeho záver bol, že slon sa podobá na strom. A keďže stromy nemal

rád, pretože na svojich prechádzkach ako slepý často do nich vrážal a sa zraňoval, od slona s nezáujmom odišiel.

Piaty muž sa dotkol slonovho obrovského ucha. Slon začal ním mávať, čo spôsobovali dosť silné prúdenie vzduchu. A tak si povedal, že slon vyzerá ako ventilátor. A keďže nemal rád ani vietor ani chlad, od slona rýchlo odkráčal.

A konečne šiesty človek k slonovi pristúpil zozadu, a to, čoho sa dotkol bol jeho chvost. Slon ním plieskal ako s bičom. Muž si to uzavrel tak, že slon sa podobá na lano. A keďže nevedel, načo by mu lano mohlo byť dobré, nechal slona tam, kde bol a odišiel.

Títo šiesti muži sa potom spolu stretli a začali sa o slonovi a o tom, ako vyzerá rozprávať. Ich debata sa však stávala čím ďalej, tým hlučnejšou a naruživejšou. Každý nástojil na tom, že slon vyzerá tak, ako ho zažil on. Podľa jedného slon bol ako stena, podľa ďalšieho sa podobal oštetu, podľa iného hadovi, ďalších sa podobal ventilátoru, uchu alebo lanu. Začali sa hádať, na seba kričať až sa napokon v hneve rozišli. Aká to škoda. Keby si boli svoje zistenia pospájali ako mozaiku do jedného celku, nielen že by im

z toho vyšiel kompletný obraz slona, ale boli by i oni sami so seba utvorili skupinu priateľov. Namiesto toho sa v hneve rozišli, každý ostal so svojím obrazom a so správaním, ktoré bolo na jeho obraze založené.

Týmto šiestim slepcom sa často podobáme aj my, v svojej snahe nájsť a pochopiť Boha. Každý z nás je schopný pochopiť iba niečo. A často to, na čo

prídeme, je silne ovplyvnené našimi vlastnými predsudkami alebo túžbami. Slon je tak veľký, že ho nikto z vás ani nemôže celého naraz nahmatať. A tak nemožno robiť závery po tak malej chvíľke. Boha musíme poznávať denne a najlepšie je vpúšťať ho do našich životov, problémov, starostí, aby sme ho viac a viac spoznávali v jeho prirodzenosti.

Prečo ľudia kričia?

(príbeh pre potešenie duše)

Jedného dňa položil učiteľ svojim učeníkom otázku: „Prečo ľudia kričia, keď sú nahnevaní?“

„Kričia preto, lebo sa dajú obráť o pokoj,“ odvetil jeden z nich.

„Prečo však kričia, keď s nimi súhlasíme?“ opýtal sa učiteľ znovu.

„Nuž, kričia preto, aby sme ich počuli,“ znela odpoveď druhého učeníka.

A majster sa pýtal ďalej: „Takže sa nedá hovoriť potichu?“

Nasledovalo množstvo odpovedí, ale žiadna z nich učiteľa nepresvedčila.

Vtedy zvolal: „Viete, prečo kričíme na ľudí, keď sme nahnevaní? Je to preto, lebo keď sa dvaja ľudia na seba hnevajú, ich srdcia sa od seba príliš vzdialia. Ak sa chcú navzájom počuť, musia na seba

kričať. Čím sú nahnevanejší, tým silnejšie musia kričať, aby sa počuli. Čo sa však stane, keď sa dvaja ľudia do seba zaľúbia? Nekričia, hovoria veľmi potichu. Vzdialenosť medzi nimi je veľmi malá. Niekedy sú ich srdcia tak blízko, že ani nehovoria, iba šepkajú. A keď je láska najintenzívnejšia, nemusia ani šepkať, stačí, keď na seba pozerajú. Ich srdcia sa vedia dorozumieť. To sa deje medzi dvomi ľuďmi, ktorí sa ľúbia.“

Na záver učiteľ povedal: „Keď sa s niekým rozprávate, nedopusťte, aby sa vaše srdcia od seba vzdialili. Nehovorte slová, ktoré by ich mohli ešte viac oddialiť, pretože potom príde deň, keď bude vzdialenosť taká veľká, že už nenájdu cestu späť.“

